

Donald Mac
Gillavry

CN de W. Ida

N. Rotterd. Cour. Vrijdag 24 Jan. 1936
Wenzel Hollar. *Arundel*
B

En zijn betrekkingen tot Holland.

Adolph Donath te Praag schrijft ons:

Over den graveur en teekenaar Wenzel Hollar kan men voor Nederlandsche kunstkringen niet veel nieuws vertellen, want zij weten, welke beteekenis hij heeft gehad en dat vooral zijn „Prospekte“, die sinds de dagen van Hollar ook in Holland verzameld werden en nog altijd zeer gezocht zijn, den naam van dezen Praagsehe meester (1607—1677) beroemd hebben gemaakt. Doch zijn naam is thans weer actueel geworden, doordat Johannes Urzidil, met medewerking van den bekenden Praagsehe verzamelaar van Hollar's werken, dr. Franz Sprinzel, bij Dr. Rolf Passer, Weenen—Leipzig, een voornamelijk met reproducties naar bladen in de collectie-Sprinzel geïllustreerd boek heeft uitgegeven: *Wenzeslaus Hollar*.

In aansluiting op deze publicatie, waarvoor dr. Sprinzel een uit wetenschappelijk oogpunt belangrijk hoofdstuk: „Hollar-Sammler und Sammlungen“ heeft geschreven, moge ik in het kort op de betrekkingen tusschen Hollar en Holland benevens de Hollandsehe kunst wijzen.

De kunstenaar, die een leerling van Mathäus Merian was, die uit zijn Zwitsersche land naar Frankfort a/d M. is getrokken en daar het beroemde veertiendeelige „Theatrum Europaeum“ publiceerde, trad in 1636, nadat hij aan Merian's werk mede gearbeid had, in dienst van den Engelsehe diplomaat en verzamelaar Thomas Howard Graaf Arundel, wiens portret door Rubens is geschilderd — men kent het portret van den Graaf en zijn vrouw te München — en ook door A. van Dyck. Het portret door van Dyck heeft vroeger in de verzameling van den Hertog van Orleans gehangen, kwam vervolgens in Stafford-House te Londen, in het eerste kwart onzer eeuw in de collectie Fritz Gans te Frankfort a/d. M., welke ik in een mijner boeken heb beschreven, en tenslotte, naar ik meen, met genoemde verzameling in het bezit van Bachstitz te 's-Gravenhage. Graaf Arundel was een der ernstigste kenners van de Grieksehe Antieken en kocht op zijn reizen in Griekenland menig belangrijk stuk voor zijn particuliere verzameling. Zijn naam draagt het „Marmor Arundelianum“ te Oxford, dat de Graaf reeds in 1627 te Smyrna had gekocht en dat vijftig jaar later, in het sterfjaar van Hollar, door den kleinzoon van den in 1646 gestorven Earl of Arundel (Henry Howard) aan de universiteit te Oxford is geschonken.

In 1636, als gezegd, trad Hollar, die een Tsjech was en altijd is gebleven, in dienst van Graaf Arundel. Met hem reisde hij door vele landen en van Holland, waarmee de graveur dweept, kan men zeggen, dat het hem veel geschonken heeft. Eenige zijner Hollandsche landschappen — en in het landschap was hij volkomen zelfstandig — sieren zijn beroemde reeks: „Amoenissimae effigies“; daaronder bevinden zich Delfshaven, de Zuiderzee en een

Hollar 1646.

Muscarum Scarabe-
orum Vermiumq; Variæ Figure &
Formæ, omnes primo ad unum colo-
ribus depictæ & ex Collectione Arum
delian a Wenceslao Hollar aqua forti arti-
insculptæ. Antuerpiæ Anno 1646.

Plat. Sept. 1648

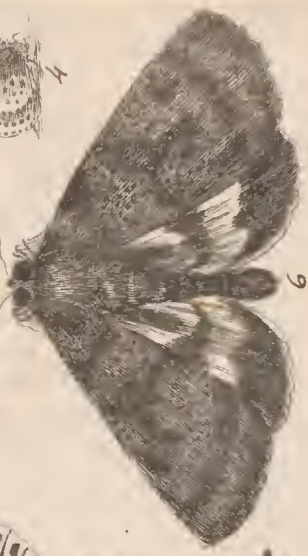
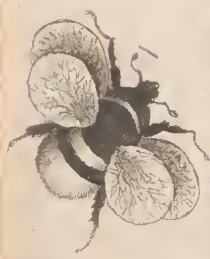

Volter pent ex Collectore Anandiana

Wells from ex. leucine form. a. rana

To the Rev. Dr. Consett
Bundelara 10 40

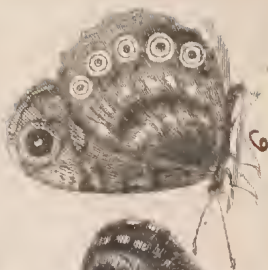
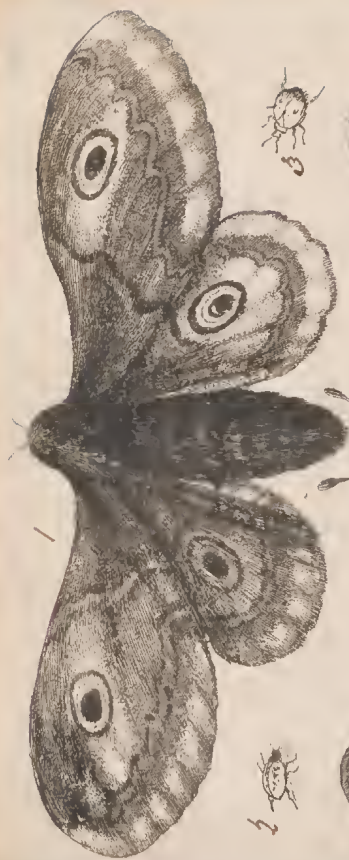

Wm. J. Fox & Co. Collectors
London 1845

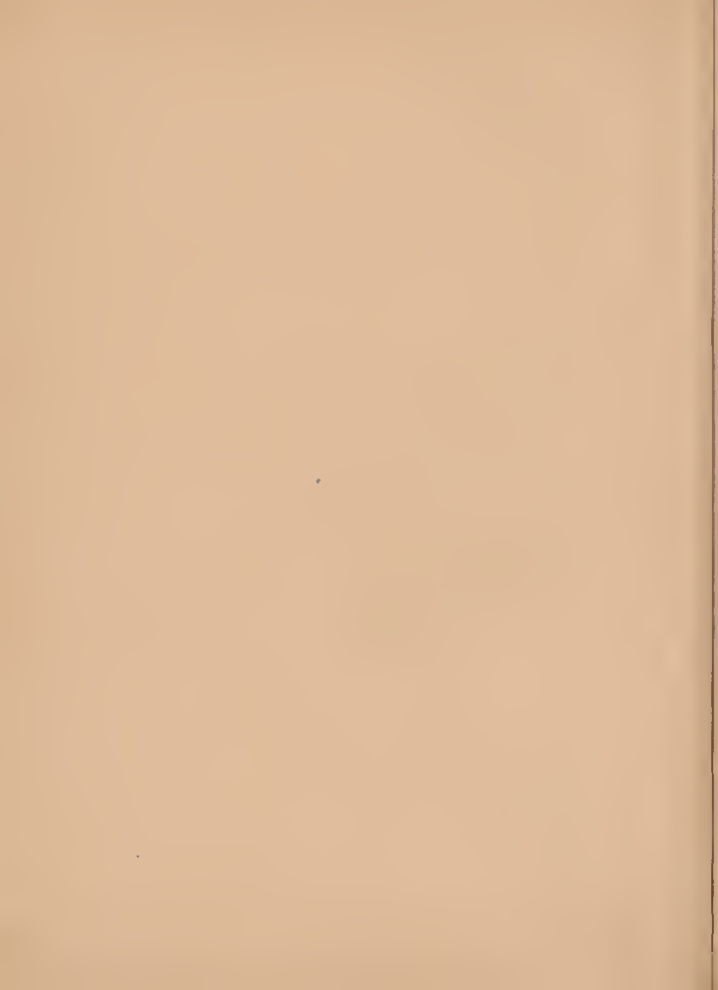

Utellus f. f. f.
 or Collectione Aranea. 1874.

Weslar fecit ex Collectione
Arundinaria 1646.

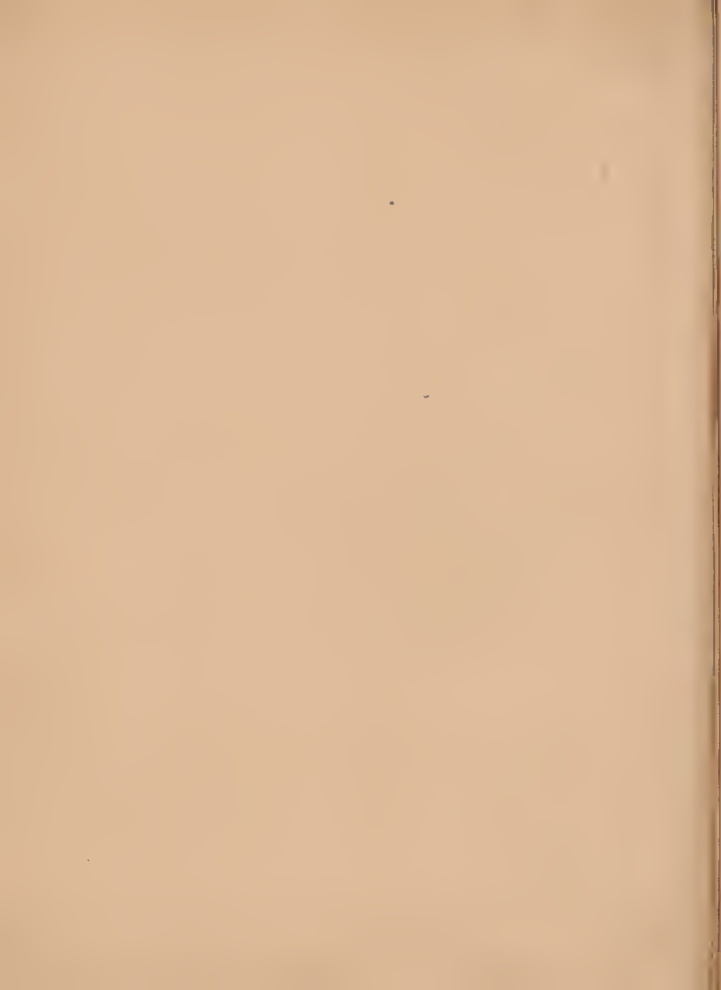

Coll. fecit ex collectione Bruneliana

ex collectione Brundei in

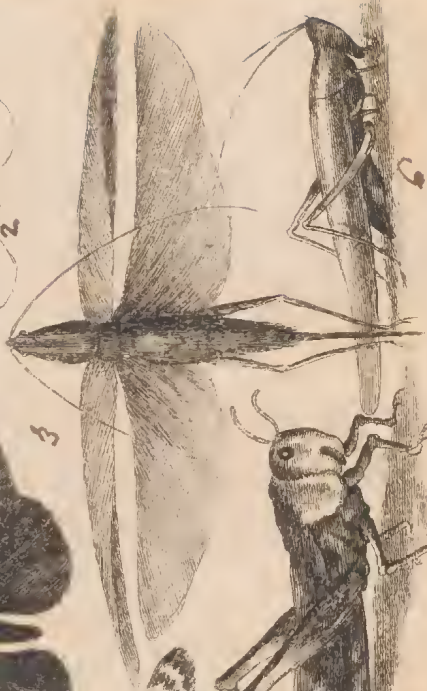
W.ollar fecit 1046

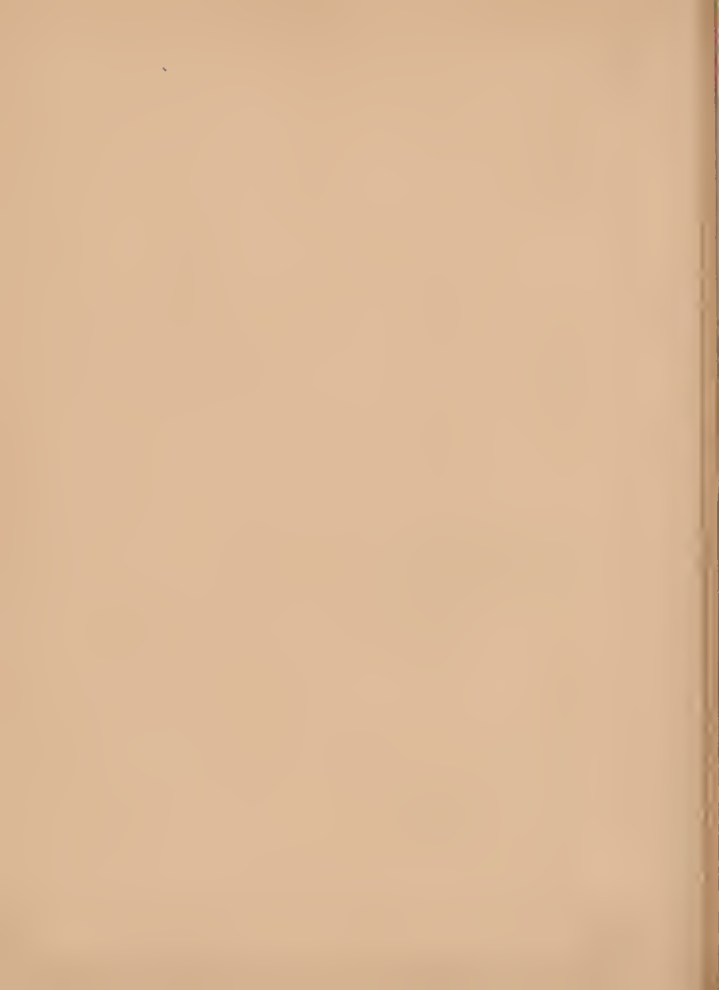

in Kollar fecit ex Collectione Sennarum nra.

Mollusca sect. ex Collectione Arun
delina A. 1925

KN

